

400 tons av trappu úr 900 tons av basalti

– Burtur úr sagaðum basaltplátum er hvør einstakur steinur neyvt tilevnaður eftir tekningum og mátum. Beinu linjurnar eru skornar við sag, men annars er alt tilevnað og høgt við hond - við hamara og meitli, siga brøðurnir, Heini og Høgni Tausen

Vilmund Jacobsen

S nøgga, flotta og væl úr hondum greidda bygningsverkið, sum uppihaldstrappan í Vágsbotni er, hevur verið nógv í fokus, síðan trappan fyrri eini tíð síðan varð alment tikin í nýtslu.

Í góðveðrinum, sum verið hevur seinastu vikurnar, hevur nógv fólk um dagarnar verið at sæð á trappuni, og her hevur onkra løtu eisini sangur og tónleikur ljóma.

Fyrsta brúðarvígslan hevur verið her, og tá Ísland leikti sín fyrsta EM-dyst móti Portugal seinasta mána-kvøld, var hópur av fólki á trappuni og sóu dystin á stórskíggja.

Øll eru glað fyrri uppihaldstrappuna, sum tekur seg væl út í hugnaliga umhvørvinum, ið er knýtt at Vágsbotni.

Ella sagt við øðrum orðum; trappan er líka sum eitt bindilið millum Vaglið og Vágsbotn í høvuðsstaðnum.

Umleið 1000 steinar

Uppiholdstrappan er eitt av størstu bygningsverkum úr føroyskum basalti nakrantíð.

Umleið 400 tons av liðugt tilevnaðum gróti eru brúkt, og skorið og tilevnað er burtur úr umleið 900 tons av ráum basalti.

Vikublaðið hevur spurt teir, sum eiga og reka Føroya Grótvirki í Skopun, brøðurnar, Høgna og Heina Tausen, um onkrar smálutir í hesi stóru verkætlan.

– Tað eru umleið 1.000 steinar í trappuni. Allir eru skornir og tilevnaðir eftir tekningum, og eingin steinur heilt eins. Størsti einstaki steinurin í

– Beinu linjurnar eru skornar við sag, og annars er alt tilevnað og høgt við hond – við hamara og meitli, siga Høgni og Heini Tausen

Mynd: Vilmund Jacobsen

sjálvari trappuni vigar umleið 3.500 kilo, siga teir.

Svart krút til spreinging

Men, hvussu hevur hetta arbeiði í Skopun so í veruleikanum gingið fyrri seg?

– Fyrst hevur verið borað og sprongt í grótbrotinum í Høvdarhaga í Skopun. Hetta er eitt grótbrot, sum

Føroya Grótvirki leigar frá Búnaðarstovuni. Fyrstu tíðina boraðu vit sjálvir og fingi hjálp til sjálva spreingingina, men seinni hevur Articon so gjørt hetta arbeiðið fyrri okkum.

Høgni og Heini Tausen siga, at fyrri at fáa so stórar steinar sum gjørligt, hevur svart krút verið brúkt í spreingi-arbeiðnum.

– Svart krút gevur eina »bleytari«

spreinging. Kunsturin við tilíkingum arbeiði er at fáa so stórar steinar sum møguligt – og samstundis at fáa so fáar rivur sum møguligt.

Steinur á 250 tons

Brøðurnir vísa á, at ein rímliga stórus steinur vigar umleið 250 tons.

– Hesin verður síðan sprongdur sundur til steinar, ið hóskandi viga

eini 20-28 tons hvør. Krani ella krana-bilur hevur verið leigaður suður til at lyfta steinarnar á bilar, og her hava vit oftast brúkt stóra kranan hjá Skipasmiðjuni MEST ella tann hjá Løvubetong.

Høgni og Heini Tausen siga, at hesir steinar eru skornir til 15 sentimetra tjúkkar »plátur« á eini 3-4 tons hvør.

– Burtur úr hesum »plátum« er síðan hvør einstakur steinur neyvt tilevnaður eftir tekningum og mátum frá ZETA Architects. Beinu linjurnar eru skornar við sag, og annars er alt tilevnað og høgt við hond – við hamara og meitli.

Til gleði og gagns

Brøðurnir siga, at tað er Høj Flutningur av Strøndum, sum hevur staðið fyrri flutningi av grótinum til Havnar, og tað eru Andrias Berg og hansara menn, sum hava staðið fyrri at laða trappurnar.

Nú basaltið er sprongt, sagað og høgt í Skopun, og alt er komið upp á pláss í Havn, eru brøðurnir og eigararnir av Føroya Grótvirki sera væl nøgdir við endaliga úrlitið.

– Jú, vit halda, at uppihaldstrappan riggar fantastiska væl, og tað gleðir okkum, at fjøldin av fólki hevur tikið so væl ímóti trappuni, sum longu nú sær út til at hava óendaliga nógvar møguleikar – til gleði og gagns fyrri allar føroyingar, siga Høgni og Heini Tausen.

Tey, sum kundu hugsað sær at spurt seg fyrri hjá Føroya Grótvirki, kunnu hyggja á heimasíðuna www.fgv.fo – og á facebook-síðuna við heitinum Føroya Grótvirki.